

angaaende Forstaaelsen af dette Punkt, og saa vidt jeg kunde forstaa, trak Ministeren, da han følte, at her kunde maaske Stenen ligge, der kunde vælte Lovforslaget, noget i Land paa sine Udtalelser og erklærede, at han turde love, at der hverken fra hans eller Landstingets Side var nogen Bagtanke, fordi han havde gjort disse Indvendinger. Men den ærede Minister kan jo kun svare for sig selv og egentlig daarligt nok det, thi hans Fortid taler mod den Opfattelse, der skal lægges ind her. Men han kan i alt Fald ikke tale paa Landstingets Vegne, og Landstingets Ordfører har da ogsaa grundig desavoueret den Udtalelse, at der her ikke var nogen Bagtanke. Med den højt-ærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse nogle Linier af Ordførerens Udtalelser ved Sagens eneste Behandling i Landstinget. Han sagde der: „Jeg tror ikke, det i Realiteten kunde tjene til Sagens Fremme, om man her vilde rejse dette Spørgsmaal, og jeg tror navnlig, det vilde være saa aldeles ørkesløst at drøfte, hvad der er normgivende for de Myndigheder — det være sig Domstole eller administrative Myndigheder — som i sin Tid skulde anvende Loven. Det er, hvad der staar i Loven, og det er ikke, hvad der staar i en Udvalgsbetænkning, afgiven af det ene eller andet Ting, og endnu mindre, hvad der er sagt i en Rigsdagssal af Ordføreren eller et Medlem, som er normgivende. Det er, hvad der staar i Loven, som Domstolen og den administrative Myndighed, der skal anvende Loven paa et givet Tilfælde, have at granske, og det er det, de ville granske; det er ikke, hvad der staar i Rigsdagstidenden eller i en Udvalgsbetænkning.“ og Ordføreren fortsætter: „Autentiske Fortolkninger kunne ikke gives paa den Maade, men kunne kun gives ved en ny Lov, hvis man bliver enig derom. Det er en rent akademisk Sag, en Lærestolsag eller en Konversationssag, naar vi ville tale om, hvorledes Loven skulde anvendes paa et vist givet Tilfælde; dette bliver uafhængigt af os i samme Øjeblik, Loven bliver vedtaget og emanerer. Hvad vi skrev, det skrev vi, og der spørges ikke om, hvad vi mente dermed.“ Det er tydeligt, at Ordføreren vil helst gaa uden om Sagen og ingen Forklaring give, men forbeholde sig den Fortolkning, man i kommende Tider kan faa i Sinde at give, og Ministerens Løfte, at der ingen Bagtanke er, men at Ordene skulde tages bogstavelig, kan ikke binde andre end ham selv. Det forekommer mig, at ved Kaldesparagraffen er ved Forhandlingen i Landstinget alt opgivet. Man op-

giver for det første Indstillingsretten. Det er jo saaledes, at naar ikke nogen, eller som der staar „ingen“ fyldestgør, saa have de paagældende Lov til at sende Indstillingen tilbage. Man har jo nu i Virkeligheden Lov til at indstille to ikke fuldt kvalificerede. Naar man blot indstiller en kvalificeret, er det Meningen, at han skal tages. Men det er opgivet, og det finder jeg meget rigtigt, thi der skal være Orden i alt, og ved at følge den Fremgangsmaade ville vi paa en Maade tilegne os Kaldelsesretten. Men nu er det os, som have givet efter, thi man vil ikke ind paa, hvilken Forstaaelse der ligger i selve Ordene, og Sagen er dog den, at Betydningen af „moralisk Vandel“ og „Lærervirksomhed“ falder ind under et Skøn, som kan være forskelligt hos de forskellige Mennesker. Landstingets Ordfører troede ikke, at en Kommune kunde være saa svigagtig at indstille to ukvalificerede, men Sagen er, at det beror paa et Skøn, hvem der skal anses for ukvalificeret. Hvad en ansér for umoralsk, er ikke umoralsk efter en andens Mening. Jeg vil f. Eks. henpege paa, at der kan være indstillet en Mand, som hverken er usædelig eller fordrukken eller har anden Plet paa sig af lignende Art, men han har maaske indtaget en selvstændig Stilling over for sine foresatte, er optraadt oppositionelt mod dem eller har i politisk Henseende været oppositionel. Der kan være foresatte, som anse dette for umoralsk. Og der kan jo være hundrede andre Forhold af denne Slags. Skønnet, der skal afgives, skal vel sendes til Ministeriet, men man ved jo, at Ministeriet nærmest gaar sammen med den kaldsberettigede for at bevare saa stor Myndighed for denne som muligt. Om Lærervirksomheden kan det siges, at den indstillede kan være den allerdygtigste Lærer, en Mand, hvis Skole viser stor Fremgang, men han underviser muligvis paa en Maade, som Præsten og Skoletilsynet ikke synes om, og undertiden ønske disse netop at have den afgørende Myndighed over, hvorledes Undervisningen skal ledes, og saa kan der gøres Indsigelse, støttet paa vedkommendes Lærervirksomhed, ikke at tale om, hvad der kan komme frem med Hensyn til den egentlige Religionsundervisning. I vore Dage, hvor der er saa mange forskellige Sekter, kan der let af den Grund komme Anstød frem. Naar f. Eks. Læreren er Grundtvigianer og den kaldsberettigede er Indre-Missions-Mand, kan det være galt, og hvor Læreren er Fritanker, er det endnu værre. Her kommer alt an paa